

Notulen Kwaliteitsteam Binnenhof

Rondleiding Binnenhof

17 januari 2018

Locatie: Eerste Kamer

Tijd: 9:30

Aanwezig: [redacted] (Universiteit Leiden), [redacted] (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, RCE), [redacted] (RCE), [redacted] (RCE), [redacted] (TU Delft), [redacted] (gemeente DH, DSO), [redacted] (gemeente DH, DSO), [redacted] (gemeente DH, monumentenzorg), [redacted] (gemeente DH, monumentenzorg), [redacted] (Atelier Rbm), [redacted] (RVB), [redacted] (Atelier Rbm), [redacted] (Atelier Rbm), [redacted] (RVB), [redacted] (Atelier Rbm, secretaris Kwaliteitsteam)

Aanwezig v.a. 11:30: [redacted] (Rijksbouwmeester)

Afwezig: [redacted] (RVB, projectdirecteur)

Inleiding

[redacted] geeft een korte introductie waarin de volgende punten worden toegelicht:

1. Kern Objectvisie: ontwikkeling van het Binnenhof in de loop der jaren.
2. Locatie per gebruiker
3. Kernpunten stuctuurplan:
 - a. Studie DOK: belangrijkste knooppunten oplossen (bijv. ingang Raad van State/ Eerste Kamer)
 - b. Studie OMA: grachtstructuur terugbrengen als groene binnentuin, programma herindelen, logistiek ondergronds oplossen.
4. Hoofdaanleiding blijft Techniek: (brand)veiligheid, installaties, bouwkundige gebreken en gebruik

Nabespreking

Locatie: Eerste Kamer

Tijd: 17:30

Aanwezig: [redacted] (vz), [redacted], [redacted], [redacted],
[redacted], [redacted], [redacted], [redacted],
[redacted], [redacted], [redacted], [redacted],
[redacted], [redacted], [redacted], [redacted],

Afwezig: [redacted]

Naar aanleiding van de rondleiding komen de volgende vraagstukken naar boven in het Kwaliteitsteam:

Oriëntatie en Gebruik

De huidige oriëntatie binnen het gebouw wordt lastig bevonden. Een heldere routing, waardoor het gebouw en haar geschiedenis weer leesbaar wordt, kan hierbij helpen.

Dit is het moment om te inventariseren of het mogelijk is meer samenwerkingsmogelijkheden te vinden. Iedere gebruiker heeft momenteel zijn eigen vergaderzaal/keukenvoorziening/werkplekken etc. Is het mogelijk om deze samen te voegen en in de toekomst samen te werken? Dit kan tot een winst leiden voor het huidige ruimtegebrek.

Functioneel inrichten van kelders en zolders kan tot enorme winst leiden voor het gebruik van het gebouw.

Wat is de samenhang tussen de ingrepen voor verschillende gebouwdelen? Welke ingrepen zijn cruciaal om het structuurplan te laten werken en wat betekent dit voor de verschillende gebruikers? Wat is werkelijk noodzakelijk en wat laat het gebouw toe?

Architectonische en Historische Waarde

Er zijn kaders in tijd en in geld, maar zijn er ook kaders met betrekking tot de monumentale waarden?

De voorgestelde lift, gelegen bij de huidige ingang van Raad van State, roept veel vragen op. Wat betekent het doorsteken van deze lift voor het aanzicht van de kappen? Is deze ingreep cruciaal voor de werking van het structuurplan? Zijn er andere oplossingen? Inzage in al gemaakte alternatieven en de keuzes zijn essentieel.

Dit geldt ook voor het voorstel om de historische kappen op te hogen, wat als zeer ingrijpend wordt ervaren.

De omgang met de collectie wordt ook benoemd als een punt van zorg.

Veel kwaliteit zit momenteel verstopt achter voorzetwanden/systeemplafonds. Deze kwaliteit moet teruggehaald en bekeken worden.

Benadering van de ingrepen (zowel op architectonisch als technische vlak) moeten per ruimte/gebied bekeken worden gezien de diverse historische waarden.

Momenteel is er geen waardestelling van het complex. Het is de bedoeling dat deze zo snel mogelijk wordt opgesteld door diverse en onafhankelijke partijen.

Duurzaamheidsambitie

Gezien het grote aandeel van de investering (80%) dat zal gaan naar installaties kan hier veel winst gehaald worden op het gebied van duurzaamheid. Er is behoefte aan de technische detaillering van de ontwerpintenties. De vraag is of er voldoende is gekeken naar alternatieve oplossingen:

- Toepassen van natuurlijke ventilatie voor verkeersruimte en hallen in plaats van 100% mechanisch ventileren?
- Is er overwogen om aardgas vrij te verwarmen door bijvoorbeeld geothermie of waterstof? Gezien de ambitie van de regering op dit gebied zou het eigen gebouw een mooi voorbeeld kunnen zijn.
- Temperatuur reduceren door warmtepompsystemen. Hierbij kan bijvoorbeeld de Hof vijver gebruikt worden.
- Binnenhofjes groener aankleden en eventueel gebruiken voor toe/afvoer van natuurlijke ventilatie.
- Is overwogen om de daken te gebruiken voor geïntegreerde pv-cellen?
- Door de installaties van zolder/daken te verplaatsen naar kelder kan hier veel gebruikruimte gewonnen worden.

Stedenbouwkundig

Het is van belang een cultuurhistorische waardebepaling te doen op stedenbouwkundig niveau. de routing en aansluiting van het Binnenhof op de buitenwereld is complex. De geschiedenis zou weer begrijpelijk en leesbaar gemaakt moeten worden. Daarvoor is het noodzakelijk de architectuurhistorische, cultuurhistorische en stedenbouwkundige kwaliteiten expliciet te benoemen.

De Hofpoort is momenteel onderdeel van een stedenbouwkundige looproute. Wat gebeurt er dan met deze route wanneer de Hofpoort dichtgemaakt wordt? Vervalt deze route of wordt binnen het complex een deel toegankelijk voor het publiek zodat dit onderdeel wordt van de routing?

Het gebouw is momenteel erg introvert, zoek naar een aansluiting met de stad. Hoe presenteert De Nederlandse Overheid (of: het politiek bestuurlijke bedrijf)

zich naar de fysieke buitenwereld? Er is behoefte aan verbinding met de maatschappij, hoe het gebouwencomplex zich hecht aan de stad.

Welke gevolgen zijn er, op stadsniveau, bij het gebruik van een deel van de parkeergarage onder het Plein?

Wat zijn gevolgen om de Tweede Kamer "op te tillen" op het gebied van veiligheid, openbare ruimte, functie?

Tijdelijke Huisvesting

Tijdelijke huisvesting is al in een verder stadium. [REDACTED] vervult als Rijksbouwmeester de rol van kwaliteitsbewaker. [REDACTED]

Planning

Momenteel zijn de volgende data bekend:

6 februari: Startbijeenkomst ontwerpers
1 juni: VO klaar

Tussentijds moet het Kwaliteitsteam op de hoogte gebracht worden om te kunnen reageren.

Actiepunten

Naar aanleiding van deze rondleiding zal vanuit het Atelier Rijksbouwmeester een memo opgesteld worden. Het streven is om voor 6 februari de genoemde vragen vanuit het Kwaliteitsteam mee te geven aan de ontwerpers

[REDACTED] gaat actie ondernemen om ervoor te zorgen dat de leden van het Kwaliteitsteam zo snel mogelijk gescreend worden door de AIVD.

De volgende vergaderingen van het Kwaliteitsteam zijn gepland op
20 februari 2018 van 10:00 – 12:00. Locatie Grafelijke Zalen.
11 april 2018 van 9:00 tot 11:00
29 mei 2018 van 10:00 tot 12:00
9 juli 2018 van 15:00 tot 17:00